

Viața

Mihai Eminescu

Când aud vreodată un rotund egumen,
Cu foalele-ncinse și obrazul rumen,
Povestind că viața e calea durerii
Și că pocăința urmează plăcerii,
Mă întreb: „Acesta poate ca să știe
Cum este viața, cum cată să fie?”

Noaptea scânteiază cu-a ei mii de stele,
Varsă raze slabe pasurilor mele,
Ulicioara-i strâmtă și, din ziduri vechi,
Vorbe, râs și plânset sună în urechi;
Glasuri rătăcite trec prin geamuri sparte
Și prin uși închise, prin ziduri deșarte.

Colo, lângă lampă, într-un mic ietac,
Vezi o fată care pune ață-n ac;
Fața ei e slabă de-o paloare crudă,
Ochii ei sunt turburi, pleoapele asudă,
Degetele repezi poartă acul fin:
Ea își coase ochii într-un tort de in;
Vânătă-i e buza, lipsită de sânge,
Ochiul ei cel turbur nu mai poate plânge.

La ce oare dânsa s-a născut pe lume,
O sărmană frunză pe oceanu-n spume,
O sărmană umbră, orfană și slabă,
De care-n mulțime nimenea nu-ntreabă?
Din zori până-n noaptea neagră și târzie
O vezi printr-o albă perdea străvezie
Cum mereu lucrează... ș-abia pâine goală,
Frig și insomnie, lacrimi și boală.
Tot ce-n astă lume mai poate pricepe
E că de-ncetează lucrul... foamea-ncepe.

Negustoru-și pune pânzele-nainte,
Lucrul scump și harnic unor ceasuri sfinte,
El are briliante pe degete groase
Din nopțile celor care pânza-i coase;
Desface ducesei, c-o galantă grabă,
In cusut în lacrimi de o mână slabă:
Pânze moi în care se țesură zile,
Vederea și somnul sărmanei copile,
Albe ca zăpada ce cade în fulgi;

Dar, cum sunt cusute, sunt bune de giulgi.

Când îți trec prin minte acestea, copilă,
Te uiți în oglindă și îți plângi de milă:
Vrei s-o vezi chiar bine, s-o ții bine minte
Pe nefericita, dulce și cuminte,
Fără nici un reazem, care nu așteaptă
Decât moartea care singură e dreaptă...

În această viață de mizerii plină
Singura-i amică este o albină,
Rătăcită - ce știi cum - în strada veche.
Glasul îi pătrunse la a ei ureche,
Deschizând fereastra, să intre o lasă
Între flori să doarmă și să-i stea în casă.
Se iubiră cele două proletare:
O insectă-umană, una zburătoare.

Fata stând pe gânduri, vesela albină
Cu galanterie de buze-i s-animă,
Ca și când i-ar zice: „Au nu știi tu oare
Cum că a ta gură-i cea mai dulce floare?
Căci tu ești frumoasă, chiar ca și o sfântă,
Ochiul tău cel dulce și umbrit mă-ncântă”.

*

Într-o zi, copila moare: se-nțelege,
Moartea numai știe mâinile să lege.
În sicriu au pus-o. Fața ei cea trasă
Era adâncită, însă tot frumoasă.
I-au pus flori pe frunte... Corpul ei cel fin
Ce nobil transpare din giulgiul de in!
Fereastra-i deschisă: primăvara plină
Pătrunde printr-însa; dar biata albină
În câmp nu mai fuge, ci-mprejur se poartă,
Încunjură capul și gurița moartă;
Ea zboară aproape și tot mai aproape,
Și vrea cu amica-i deodată s-o îngroape...

Deci când se întâmplă s-aud vreun egumen,
Cu foalele-nchise și obrazul rumen,
Povestind că viața e calea durerii
Și că pocăința urmează plăcerii,
Mă întreb: „Acesta poate ca să știe
Cum este viața, cum cată să fie?”